

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на земеделието и храните

ЗАПОВЕД

1/23/2026

Х РД09-73/23.01.2026

Signed by: Habibe Husnieva Topuklieva

На основание чл. 68, ал. 5 от Закона за подпомагане на земеделските производители, Решение № 97 на Министерски съвет от 1 февруари 2023 г. за определяне на Управляващия орган на Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. и за изменение на Решение № 712 на Министерския съвет от 2020 г. за определяне на структурите, отговорни за управлението, контрола, отчетността, координацията и одита на програмите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд+, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, Фонда за справедлив преход, Европейския фонд за гарантиране на земеделието, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, фонд „Вътрешна сигурност“, фонд „Убежище и миграция“ и Инструмента за финансово подпомагане на управлението на границите и за визите като част от Фонда за интегрирано управление на границите за програмен период 2021 - 2027 г., и програмите за сътрудничество, в които Република България участва за програмен период 2021 - 2027 г., изменено и допълнено с решения № 272 и № 519 на Министерския съвет от 2022 г., Заповед № РД 09-44 от 20 януари 2025 г. на министъра на земеделието и храните и одобрен доклад № 93-436/23.01.26 на директор на дирекция „Развитие на селските райони“

НАРЕЖДАМ:

I. Изменям и допълвам Заповед РД 09-822/07.08.2025 г. на заместник-министъра на земеделието и храните и ръководител на Управляващия орган на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., с която са утвърдени Насоки за кандидатстване по интервенция „П.Г.11 - Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. в частта на т. 1 „Условия за кандидатстване по прием на заявления за подпомагане по интервенция „П.Г.11 - Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., (Приложение № 1), както следва:

1. В Раздел 7 „Допустими кандидати“, подраздел III. „Критерии за недопустимост на кандидатите“ се правят следните допълнения:

1.1. в т. 1.11 се създава изречение второ:

„Не се прилага за кандидати по т. 1.2 и 1.3 от подраздел I „Допустими кандидати“.

1.2. в т. 1.12 се създава изречение второ:

„Не се прилага за кандидати по т. 1.2 и 1.3 от подраздел I „Допустими кандидати“

II. Заповедта и изменените и допълнени с нея „Условия за кандидатстване по интервенция „П.Г.11 - Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г. да се публикуват на интернет страницата на Стратегическия план и в Системата за електронни услуги.

Настоящата заповед подлежи на оспорване пред Административен съд – София-град в 14-дневен срок от публикуването ѝ на интернет страницата на Стратегическия план и в Системата за електронни услуги.

**РЪКОВОДИТЕЛ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА
СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 г.:**

23.1.2026 г.

X

д-р Лозана Василева

Заместник-министър

Signed by: Lozana Ilieva Vasileva

**„ВЯРНО С ЕЛЕКТРОННО
ПОДПИСАНИЯ ОРИГИНАЛ“**

④

Съфинансирано от
Европейския съюз

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони

Приложение № 1 към Заповед № РД09-⁷³ от ^{23.11} 2025 год.

Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.

Условия за кандидатстване
със заявления за подпомагане по

Интервенция

„П.Г.11 - Предотвратяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития“

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони

Съдържание:

1. Използвани съкращения:	2
2. Определения:	3
3. Основна цел, очаквани резултати и принос към специфичните цели:	10
4. Териториален обхват:	10
5. Бюджет по приема:	10
6. Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане:	10
7. Допустими кандидати:	12
8. Допустими дейности/инвестиции:	13
9. Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане:	133
10. Допустими разходи:	155
11. Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите:	15
12. Критерии за подбор:	18
13. Приложим режим на минимални/държавни помощи	20
14. Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор/оценка:	21
15. Подготовка и подаване на заявления за подпомагане:	243
16. Приложения:	254

1. Използвани съкращения:

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие“
ДДС	Данък върху добавената стойност
ЕС	Европейски съюз
ЕК	Европейска комисия
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕФГЗ	Европейски фонд за гарантиране на земеделието
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗГ	Закон за горите
ЗДДС	Закон за данък върху добавената стойност
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПЗП	Закона за подпомагане на земеделските производители
КЕП	Квалифициран електронен подпис
КСС	Количествено-стойностни сметки

МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
РУО	Ръководител на управляващият орган
СЕУ	Система за електронни услуги
СПРЗСР	Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.
УО	Управляващ орган
Регламент (ЕС) № 2021/2115	Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.),
Регламент (ЕС) 2021/2116	Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.)
Регламент (ЕС) № 1303/2013	Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ, L 347/320 от 20 декември 2013 г.).
Наредба № 4 от 2024 г.	Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“, „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент.
Наредба № 105 от 2006 г.	Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол.

2. Определения:

1.	Административен договор	Договор по чл. 52, ал. 4 от ЗПЗП, който урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ.
2.	Административни проверки	Проверки съгласно разпоредбата на чл. 72 от Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и

		мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013.
3.	Бариерна преграда	Това е просека, почистена от растителност и растителни отпадъци. Бариерна преграда може да бъде и естествена преграда за огъня - река, езеро, скали и други, както и съоръжения, построени за други цели (пътища, напоителни канали, просеки за линейни съоръжения, голи ловни просеки и др.), отговарящи на посочените изисквания. Широчината на бариерната преграда е 15 - 20 метра (без това да важи за естествените такива) и се залагат през 5 км в горските територии от I клас на пожарна опасност, през 10 км в горските територии от II клас на пожарна опасност и през 15 км в горските територии от III клас на пожарна опасност.
4.	Болест	В лесозащитата е ненормални изменения (анатомични, физиологични или морфологични) в резултат на патологичен процес, предизвикан от чужди на горските видове причини и придружен от нарушения на функциите на организма и неговото устройство. Те могат да бъдат гъби, бактерии, фитоплазми, вируси, а също и някои фактори на околната среда (високи и ниски температури, недостиг на влага, на хранителни вещества, замърсяване с химични вещества и др.).
5.	Водоизточник	Землено-насипно или бетонно съоръжение за съхранение на вода, разположено в непосредствена близост до естествени водоизточници, хеликоптерни площадки и горски пътища за движение на противопожарни средства за гасене на горски пожари. Обемът обем на водоизточниците трябва да бъде не по-малък от 40 куб.м. и не повече от 100 куб.м. При необходимост, може да се построи площадка 12 x 12 метра, като вертикалното разстояние от водното ниво до площадката или мястото за разполагане на автоцистерната е не повече от 5 метра. Отстоянието на водоизточника от горските масиви, които е предназначен да обслужва трябва да бъде не повече от 5 km;
6.	Вредители	Насекоми и други животински видове, причиняващи стопански или екологично значими нарушения в горите.
7.	Гора	По смисъла на Закона за горите е: а) земи, заети от горскодървесна растителност с площ не по-малка от един декар, височина на дървостоя в зряла възраст не по-малко от 5 м, широчина на насаждението,

		измерена между стъблата на крайните дървета, не по-малко от 10 м, и проекция на короните не по-малка от 10 на сто от площта на насаждението; б) площи, които са в процес на възобновяване и все още не са достигнали, но се очаква да достигнат минимална проекция на короните 10 на сто и височина на дърветата 5 м; в) площи, които в резултат на антропогенна дейност или естествени причини са временно обезлесени, но подлежат на възобновяване; г) защитни горски пояси, както и ивици от дървета с площ, по-голяма от един декар, и широчина над 10 м; д) насаждения в системи и съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите; е) клекови формации; ж) съобщества от дървесни или храстови видове, разположени край водни обекти.
8.	Горски пътища	Трайни инженерни съоръжения за бърз достъп с транспортни противопожарни средства за гасене на горски пожари до пожароопасни райони при възникване на пожари, както и за достъп до водоизточници за борба с пожарите, които са предвидени за изпълнение в планове за дейностите по опазване на горските територии от пожари. Характеристиките на горските пътища за движение на противопожарни средства за гасене на горски пожари трябва да отговарят на заложените в Приложение № 39 към чл. 134, ал. 2 на Наредба № 18 от 7.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии.
9.	Епифитотия	Масова поява на болест, свързана с рязко нарастване честотата на заболяване и нанасяне на значителни повреди по растенията.
10.	Загуби на доход	Потенциалните доходи, очаквани за получаване от горски територии, преди да бъдат унищожени вследствие на пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични и катастрофични събития.
11.	Заявление за подпомагане	Заявление, подадено в СЕУ, заедно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и определени за допустими за финансиране по интервенцията от Стратегическият план.

12.	Извършване на специализирани наблюдения на вредителите, които могат да причинят бедствие	Осъществява чрез средства, методи и технологии.
13.	Изкуствено създадени условия	Всяко установено условие по смисъла на чл. 62 от Регламент (ЕС) № 2021/2116.
14.	Интервенция	Инструмент по смисъла на §1 т. 34 от допълнителните разпоредби на ЗПЗП.
15.	Каламитет	Масова поява на насекомни вредители, свързана с нанасянето на значителни повреди по растенията.
16.	Катастрофично събитие	Непредвидено събитие, свързано с живата или неживата природа, което е предизвикано от човешка дейност, води до съществени нарушения на горските структури и евентуално причинява сериозни икономически щети на горския сектор.
17.	Комуникационно оборудване	Оборудване, технически средства и безпилотни летателни системи, използвани за предаване на информация с цел предприемане на мерки за превенция, локализиране и овладяване на възникнали горски пожари, с изключение на моторни транспортни средства, мобилни телефони и уреди за нощно виждане.
18.	Контрол числеността на популациите	Комплекс от мероприятия, средства, методи и технологии за намаляване числеността на популациите на вредителите.
19.	Лабораторно и друго специализирано оборудване	Оборудването, необходимо за установяване и анализ на нападенията от вредители и болести, които могат да причинят бедствие.
20.	Лесокултурна преграда	Изкуствено построена противопожарна преграда, почистена от всички горими материали - мъртви и зелени, които могат да поддържат развитието на горски пожар - суха трева, храсти, отпад от дървесна растителност, но без да бъде разкрит минералният почвен слой. Параметрите на лесокултурните прегради трябва да отговарят на заложените в Приложение № 39 към чл. 134, ал. 2 на Наредба № 18 от 7.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии.
21.	Ловни дървета	Живи иглолистни дървета, които се отсичат и оставят да бъдат заселени със стъблени вредители (корояди).
22.	Масово развитие на болести или каламитети на вредители	В случаите, когато са силно нападнати повече от 20% от площта на съответните дървесни видове в страната или е засегната горската територия на повече от една област.
23.	Междинно плащане	Обособена част от одобрената и извършена инвестиция.

24.	Минерализована ивица	Изкуствено построена противопожарна преграда, почистена от всички горими материали до минералния почвен слой. Параметрите на минерализованите ивици трябва да отговарят на заложените в Приложение № 39 към чл. 134, ал. 2 на Наредба № 18 от 7.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии.
25.	Независими оферти	Оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата: а) едното участва в управлението на дружеството на другото; б) съдружници, с изключение на съдружници в дружествата по чл. 357 от Закона за задълженията и договорите, които са създадени с друга цел; в) съвместно контролират пряко трето лице; г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговарят условия, различни от обичайните; д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице; е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице – физическо или юридическо.
26.	Непреодолима сила и извънредни обстоятелства	Обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.
27.	Нередност	Нередност по смисъла на член 1, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ, L 312/1 от 23 декември 1995 г.): „Нередност“ означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Европейския съюз, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало, или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Съюза или на бюджетите, управлявани от него, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Съюза или посредством извършването на неоправдан разход, включително и националната нормативна уредба.
28.	Обособена част от инвестицията	Завършен етап на изпълнение на инвестицията, който е обособен и е доведен до самостоятелна степен на завършеност.

29.	Опасност за растенията и растителните продукти	Каламитет или епифитотия, или проникване, разпространение или масово размножаване на вредители по растенията и растителните продукти, или заплаха от проникване, разпространение или масово размножаване на вредители, водещи до значителни икономически загуби.
30.	Оперативни разходи	Административните разходи и разходите, свързани с поддръжка и експлоатация на активите (с изключение на разходите за поддръжка по т. 1 от Раздел 8. „Допустими дейности/инвестиции“).
31.	Паразит	Организъм, използващ за храна или като място за обитание друг организъм (гостприемник).
32.	Патоген	Всеки причинител (вирус, вирион, фитоплазма, спироплазма, рикетсия, бактерия, гъба и протозоа), способен да предизвика заболяване на определен гостприемник или кръг от гостприемници.
33.	План за дейностите по опазване на горските територии от пожари	Планът съгласно глава десета от Наредба № 18 от 7.10.2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии.
34.	Популация	Съвкупност от индивидите на даден вид, притежаваща всички качества, за да поддържа числеността си в определена територия на характерно ниво.
35.	Природни бедствия	Земетресения, лавини, свлачища и наводнения, смерчове, урагани, вулканични изригвания и горски пожари, възникнали по естествен път.
36.	Принос в натура	Предоставяне на земя или друг недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
37.	Противопожарна просека	Линейно техническо съоръжение за ограничаване разпространението на горски пожари. Прокарва се в гори, класифицирани с „висок риск“ и „среден риск“ от пожари, с размери и посока, определени с плана за противопожарно устройство или плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари. Поддържат се чисти от сухи тревя, растителни и други горими материали, а в определени случаи във вид на черна угар.
38.	Публична финансова помощ	Всеки обществен дял във финансирането на дейности, източник на който е бюджетът на държавата, на регионалните или местните власти, на Европейската общност, както и всеки подобен разход. Всеки дял във финансирането на дейности, чийто произход е бюджетът на

		обществени юридически лица или сдружения на една или повече регионални или местни власти, ще се разглежда като обществен дял.
39.	Публични разходи	Всеки принос за финансирането на операции, чийто източник е бюджетът на национален, регионален или местен публичен орган, бюджетът на Съюза, отпуснат за ЕФГЗ и ЕЗФРСР, бюджетът на публичноправни организации или бюджетът на сдружения на публични органи или на публичноправни организации.
40.	Рефинансиране на лихви	Възстановяване на извършените разходи за лихви по заеми.
41.	Санитарна ивица	Това е ивица, почистена от суха маса, паднали дървета и други растителни остатъци по краищата на горските територии и от двете страни на републикански пътища и ж.п. линии. В иглолистни гори се прилага и окастряне на клоните на височина до 2 метра. В незалесени площи санитарните ивици представляват окосени и почистени площи. Широчината на санитарната ивица е не по-малка от 10 м.
42.	Средства за наблюдение на горски пожари	Бинокли, монокли и радиоуправляеми летателни устройства за наблюдение, чиято експлоатация се извършва съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/947 на комисията от 24 май 2019 година относно правилата и процедурите за експлоатация на безпилотни летателни системи и Наредба № Н-6 от 11.04.2023 г. за условията и реда за експлоатацията на безпилотни летателни системи и надзора над техните оператори.
43.	Средства за наблюдение на болести и вредители	Оборудване и технически средства, съгласно Приложение № 3.
44.	Стопанска дейност	Всяка дейност, която се състои от предлагане на стоки или услуги на пазара, (Съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, пар. 1 от ДФЕС (2016/С 262/01).
45.	Съпоставими оферти	Оферти, които съдържат: а) съпоставимост по основни технически характеристики - в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване; б) количествено-стойностни сметки, свързани с изпълнението на съответната дейност.
46.	Феромони	Сигнални вещества, отделени от жлези с вътрешна секреция на насекомите. Предизвикват промени в поведението или физиологичните реакции на индивидите от същия вид.

3. Основна цел, очаквани резултати и принос към специфичните цели:

Целите на интервенцията са:

1. Да допринесе за смекчаване на и адаптиране към промените в климата.
2. Да насърчи устойчивото развитие и ефикасното управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух.

Очакваните резултати от прилагане на интервенцията:

1. Допринася за поглъщането и складирането на въглерод, защото е доказано, че горските територии са най-добрия поглъстител. Тази им функция ги прави фактор в борбата с изменението на климата. От тук идват и нуждите от бързото възстановяване на горския потенциал.

2. Запазване и поддръжка на териториите, за които е доказано, че най-добре поглъщат и съхраняват въглерода, стимулиране поглъщането и съхраняването на въглерода и опазване на почвите от ерозия.

Принос към специфични цели:

SO4 Допринася за смекчаването на и адаптирането към промените в климата, включително чрез намаляване на излъчването на парниковите газове и подобряване поглъщането на въглерод, както и насърчава устойчивата енергия;

SO5 Насърчава устойчивото развитие и ефикасното управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух, включително чрез намаляване на химическата зависимост.

4. Териториален обхват:

Дейностите по интервенцията се осъществяват в горските територии на територията на Република България.

5. Бюджет по приема:

Общият размер на бюджета за подкрепа по подадените заявления в периода на прием е в размер на 5 000 000 евро.

Общ размер на БФП	Средства от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)	Национално съфинансиране
5 000 000 евро	2 000 000 евро	3 000 000 евро
100%	40%	60%

6. Размер на финансовата помощ:

1. Минималният размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане е 3 000 евро.

2. Максималният размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане от един кандидат за целия период на прилагане на СПРЗСР (2023-2027) е 400 000 евро.

3. Максималният размер на общите допустими разходи за целия период на прилагане на СПРЗСР не може да надвишава 400 000 евро за бенефициентите, които помежду си са предприятия партньори или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средни предприятия.

4. Безвъзмездната финансова помощ е в размер до 100% от стойността на допустимите за подпомагане разходи.

7. Допустими кандидати:

I. Допустими кандидати:

1. Физически лица, еднолични търговци и юридически лица, собственици на горски територии и горски сдружения по чл.183, ал.1 от ЗГ и техни членове;
2. Местни поделения на вероизповеданията, собственици на горски територии;
3. Общини, собственици на горски територии;
4. Лесозащитни станции
5. Държавни предприятия по чл. 163 от Закона за горите (ЗГ), управляващи държавни горски територии.

II. Критерии за допустимост на кандидатите:

1. Кандидатите по т. 1, 2 и 3 трябва да докажат собственост върху минимум 500 ха горски територии, с които кандидатстват за подпомагане;
2. Кандидатите по т. 5 трябва да докажат правото си да управляват минимум 1 000 ха държавни горски територии, с които кандидатстват за подпомагане;
3. Юридическите лица следва да са регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите, Закона за вероизповеданията или Закона за висшето образование.
4. Юридическите лица следва да са вписани в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписванията, с изключение на лицата по Закона за вероизповеданията и Закона за висшето образование.
5. Местните поделения на вероизповеданията следва да са признати за юридически лица по силата на чл. 10 от Закона за вероизповеданията (ЗВ) или регистрирани като юридически лица съгласно чл. 20 от същия.
6. Лесозащитните станции могат да кандидатстват за подпомагане само за дейностите по т. 3 и т. 5 от раздел 8. Допустими дейности/инвестиции.

III. Критерии за недопустимост на кандидатите:

1. Кандидатите не са допустими за подпомагане в случай че:
 - 1.1. са осъдени с влязла в сила присъда, за престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 - 217, чл. 219 - 252, чл. 253 - 260, чл. 301 - 307, чл. 321-307, 321, 321а и чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс;
 - 1.2. са осъдени с влязла в сила присъда, за престъпление, аналогично на тези по т. 1.1, в друга държава членка или трета страна;
 - 1.3. е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от ЗОП;
 - 1.4. с акт на компетентен орган е установено, че:
 - а) са представили документ с невярно съдържание, свързан с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за оценка, както в процедури по възлагане на обществени поръчки, така и в процедури по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
 - б) не са предоставили изисквана се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за допустимост или оценка.
 - 1.5. е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на

компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;

1.6. е налице конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен;

1.7. опитал е да повлияе на вземането на решение от страна на ДФЗ, свързано с отстраняването, подбора или възлагането, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация;

1.8. не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ.

1.9. са в производство по прекратяване на регистрацията, с изключение на кандидати Държавни предприятия по чл. 163 от Закона за горите (ЗГ), физически лица и общини;

1.10. са в производство по ликвидация, съгласно уставът на вероизповеданието.

1.11. имат задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях, към държавата или към Столична община или общината по постоянен адрес или седалище на кандидата, или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установен, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията или задължението е по акт, който не е влязъл в сила. Не се прилага за кандидати по т. 1.2 и 1.3 от подраздел I „Допустими кандидати“;

1.12. имат задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 8 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Не се прилага за кандидати по т. 1.2 и 1.3 от подраздел I „Допустими кандидати“.

ВАЖНО: Изискванията по т. 1.11 не се прилагат, когато размерът на неплатените дължими данъци или социалноосигурителни вноски е не повече от 1 на сто от сумата на годишния общ оборот за последната приключена финансова година, но не повече от 50 000 лева.

2. Основанията по т. 1.1, 1.2, 1.6 и 1.7. се отнасят за управляващия кандидата.

3. Обстоятелствата по т. 1 се проверят служебно, с изключение на:

3.1. обстоятелствата по т. 1.2, 1.3, 1.4, 1.6 и 1.7, за които се подава декларация съгласно Приложение № 2.

3.2. липсата на задължения към общината по постоянен адрес или седалище на кандидат, което се доказва от задължените лица с удостоверение, издадено от съответната община.

4. Основанията за недопустимост по т. 1 се прилагат до изтичането на следните срокове:

4.1. определени във влязъл в сила акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

4.2. пет години от влизането в сила на присъдата по отношение на обстоятелства по т. 1.1. и 1.2., освен ако в присъдата е посочен друг срок на наказанието;

4.3. три години от влизането в сила на акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението, по отношение на обстоятелства по т. 1.4. буква „а“ или т. 1.5.

5. Кандидати, за които е налице обстоятелство по т. 1 имат право да представят доказателства при подаване на заявлението за подпомагане или в срок определен в изпратено от ДФЗ уведомление чрез СЕУ за констатираните обстоятелства, че са предприели действия за тяхното отстраняване съгласно чл. 56 от ЗОП.

6. Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема в случаите, когато бъде установено, че кандидат е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и действащото законодателство в областта на допустимите за подпомагане дейности по настоящите Условия за кандидатстване.

8. Допустими дейности/инвестиции:

Инвестицията е насочена към:

1. Създаване, подобряване и поддръжка на противопожарна инфраструктура – бариерни прегради, лесокултурни прегради, противопожарни просеки, минерализовани ивици и санитарни ивици;
2. Изграждане/подобряване на водоизточници за нуждите на опазването и защитата на горите от пожари;
3. Закупуване на комуникационно оборудване и средства за откриване и наблюдение на горски пожари, вредители и болести;
4. Изграждане и подобряване на пътища за движение на противопожарни автомобили;
5. Закупуване на лабораторно и мониторингово оборудване за лесозащитните станции.

9. Условия за допустимост на дейностите/инвестициите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане:

9.1. Условия за допустимост на дейностите/инвестициите:

1. Подпомагат се заявления за подпомагане, които се осъществяват на територията на Република България.
2. Превантивните дейности срещу горски пожари по т. 1, 2 и 4 от Раздел 8 „Допустими дейности/инвестиции“, трябва да са в съответствие с утвърден горскостопански план в частта „План за дейностите по опазване на горските територии от пожари“, с изключение на санитарните ивици.
3. Дейностите по т. 1, 2 и 3 от Раздел 8 „Допустими дейности/инвестиции“ са допустими за подпомагане само в горски територии, класифицирани с висок и среден риск от горски пожари, съгласно Приложение № 4, или в които пожароопасният сезон е бил по-дълъг от 6 месеца за всяка една от последните 3 последователни години, предхождащи годината на кандидатстване, съгласно Приложения № 9
4. Дейностите за поддръжка по т. 1 от Раздел 8 „Допустими дейности/инвестиции“, са допустими за подпомагане веднъж годишно за период до 3 последователни календарни години (считано от 01 януари до 31 декември). За заявления за подпомагане за поддръжка на съществуваща противопожарна инфраструктура периодът започва да тече след подписване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, а за кандидати - възложители по чл. 5 и 6 от ЗОП след сключване на договор с избрания изпълнител.
5. За заявления за подпомагане за поддръжка на противопожарна инфраструктура, която ще бъде изградена по проекта, периодът по т. 4 започва да тече след изпълнение на дейностите по изграждане.
6. Дейностите по т. 3 в частта за болести и вредители и т. 5 от Раздел 8 „Допустими дейности/инвестиции“, са допустими само ако се изпълняват от ЛЗС по местонахождение на имота, съгласно Приложение № 5.
7. Съоръженията и инвентара за превенция следва да са заложили въз основа на нормите за проектиране на противопожарни мероприятия Наредба № 18 от 7 октомври 2015 г. за инвентаризация и планиране в горските територии (ДВ, бр. 82 от 2015 г.).
8. В случаите на превантивни дейности срещу болести и вредители, дейностите за ограничаване на възможното бедствие трябва да бъдат одобрени с решение на Националната комисия по лесозащита.
9. Превантивните дейности срещу болести и вредители са допустими за подпомагане във всички горски територии на Република България;

10. Дейностите по т. 4 от Раздел 8 „Допустими дейности/инвестиции“ са допустими само в горски територии, класифицирани с висок риск от горски пожари, съгласно Приложение № 4 и ако горските пътища обслужват противопожарната инфраструктура, водоизточници за борба с пожарите и дейности по гасене на пожари в горите.

11. Подпомагане за изграждане на горски пътища, както и за случаите на изграждане на противопожарна инфраструктура, налагащи обезлесяване на терени се допуска, ако дейностите са предвидени в горскостопански план, за който е издадено положително Решение по преценка или Становище по екологична оценка и технически проект, за който е издадено положително Решение по преценка или Решение по ОВОС, от компетентните органи по околна среда.

12. Кандидатите за подпомагане представят информация за влязъл в сила акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни намерения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ бр. 73/2007 г.), с които/което се одобрява осъществяването на инвестиционното предложение, план, програма, проект.

13. Заявленията за подпомагане се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а в случаите на Държавни предприятия по чл. 163 от ЗГ и Учебно-опитни горски стопанства към Лесотехническия университет, върху имоти от горските територии управлявани от тях.

14. Към заявленията за подпомагане, включващи разходи за строително-монтажни работи, се прилагат:

14.1. одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ, Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.) (Наредба № 4 от 2001 г.) и Наредба № 5 от 2014 г. за строителство в горските територии без промяна на предназначението им (ДВ, бр. 68 от 2014 г.) (Наредба № 5 от 2014 г.);

14.2. подробни количествени сметки за предвидените строително-монтажни работи, заверени от правоспособно лице;

14.3. влязло в сила разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно ЗУТ;

14.4. становище на главния архитект с подробно описание на инвестиционното намерение, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ;

14.5. подробни количествено-стойностни сметки за строително-монтажни работи.

15. В защитените зони допустими за подпомагане са всички дейности, с изключение на подобряване на пътища за движение на противопожарни автомобили и създаване, подобряване и поддръжка на противопожарна инфраструктура в гори класифицирани с нисък риск от горски пожари.

9.2. Условия за недопустимост на дейностите/инвестициите:

1. Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя за заявления за подпомагане, за които не е проведена процедура по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и има влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни намерения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ бр. 73/2007 г.), с които/което се одобрява осъществяването на инвестиционното предложение, план, програма, проект.

2. Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя за заявления за подпомагане ако за същите инвестиционни разходи кандидатът е получил публична финансова помощ от държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз.

3. Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя за заявления за подпомагане за загуби на доход, дължащи се на пожари, природни бедствия, неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия, други неблагоприятни климатични и катастрофични събития.

4. Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя за заявления за подпомагане на кандидати, които попадат в някоя от категориите, определени в чл. 1, параграфи 5 и 6 от Регламент (ЕС) № 2022/2472 на Комисията от 14 декември 2022 г.

5. Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя за заявления за подпомагане, по които допустимите дейности от раздел 8 и включени в проектите, са били физически започнати или извършени преди подаване на проектното предложение, независимо дали всички свързани плащания не са извършени.

6. Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя за заявления за подпомагане, които са самостоятелни проектни предложения или дейности за закупуването на софтуер, ноухау, придобиване на патентни права и лицензи, разходи за регистрация на търговски марки и процеси.

7. Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя за извършване на санитарни или принудителни сечи

8. Дейности, свързани с използване на тежка транспортна техника и трайно и интензивно човешко присъствие в места с леговища на мечка и в радиус поне 500 м около тях.

10. Допустими разходи:

1. Разходи за:

1.1. създаване, подобряване и поддръжка на противопожарна инфраструктура – бариерни прегради, лесокulturни прегради, противопожарни просеки, минерализовани ивици и санитарни ивици;

1.2. изграждане/подобряване на водоизточници за нуждите на опазването и защитата на горите от пожари;

1.3. закупуване на комуникационно оборудване и средства за откриване и наблюдение на горски пожари, вредители и болести;

1.4. изграждане и подобряване на пътища за движение на противопожарни автомобили;

1.5. закупуване на лабораторно и мониторингово оборудване за лесозащитните станции.

2. Общи разходи, свързани със заявлението за подпомагане, в т.ч. разходи за такси, архитекти, инженери и консултанти, управление на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение.

3. Непредвидени разходи до 5% от стойността на одобрените разходи за строително-монтажни работи.

11. Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите:

11.1. Условия за допустимост на разходите:

1. Безвъзмездната финансова помощ се предоставя в рамките на наличните средства под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи.

2. Разходите от Раздел 10. „Допустими разходи“ са допустими за подпомагане, ако са извършени след посещението на място по чл. 12, ал. 4 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г., с изключение на разходите по т. 2 от същия.

3. Разходите по т. 2 от Раздел 10. „Допустими разходи“ са допустими, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2023 г, независимо дали всички свързани с тях плащания са направени и не може да надхвърлят следните стойности:

3.1. за изготвяне на технически или работен проект не могат да надхвърлят 3 % от допустимите разходи за строително-монтажни работи;

3.2. за консултантски услуги по подготовка на заявлението за подпомагане не могат да надхвърлят 1 % от допустимите разходи по т. 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5 от Раздел 10 „Допустими разходи“;

3.3. за консултантски услуги по управление на заявлението за подпомагане не могат да надхвърлят 1 % от допустимите по т. 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5 от Раздел 10 „Допустими разходи“;

3.4. за строителен надзор не могат да надхвърлят 1 % от допустимите разходи за строително – монтажни работи по заявлението за подпомагане, за строежите от първа до пета категория, съгласно чл. 168, ал. 2 от ЗУТ;

3.5. за авторски надзор не могат да надхвърлят 1 % от допустимите разходи за строително-монтажни работи по заявлението за подпомагане, за строежите от първа до пета категория, съгласно чл. 162, ал. 2 от ЗУТ;

3.6. за такси за издаване на документи от държавни и общински администрации – не могат да надхвърлят 1 % от допустимите разходи по т. 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 и 1.5 от Раздел 10 „Допустими разходи“.

4. Държавен фонд „Земеделие“ извършва оценка на обосноваността на предложените за финансиране разходи от Раздел 10 „Допустими разходи“ чрез съпоставяне на предложените разходи с определените от ДФЗ референтни цени за допустимите за финансиране активи и дейности.

5. Когато заявеният за финансиране разход от Раздел 10 „Допустими разходи“ не е включен в Приложение № 6 „Списък с наименованията на активите и дейностите, за които са определени референтни цени“ към датата на подаване на заявлението за подпомагане, обосноваността на разходите се преценява чрез представяне на най-малко три съпоставими независими оферти. Държавен фонд „Земеделие“, с цел определяне обосноваността на заявените разходи, може да изиска от кандидата да представи най-малко три съпоставими независими оферти, когато офертите не са били представени към датата на подаване на заявлението за подпомагане, и разходите не са включени в списъка в Приложение № 6.

6. В случаите по т. 5 оферентите, когато са местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията за вписване, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на СМР, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл.

3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите. Изискването за вписване в търговския регистър не се прилага за физически лица, предоставящи услуги по т. 2 от Раздел 10 „Допустими разходи“.

7. Кандидатите, възложители по реда на ЗОП, събират офертите по т. 5 чрез прилагане на принципа на пазарни консултации съгласно ЗОП, като публикуват на профила на купувача информация относно вида на инвестицията, която ще бъде заявена за финансиране, придружена от техническа спецификация с посочени минимални параметри или подробно описание на актива. Кандидатите определят подходящ срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

8. Минималното съдържание на офертите по т. 5 е: наименование на оферента, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на офертата, техническо предложение, ценово предложение в лева или евро с посочен ДДС.

9. Държавен фонд „Земеделие“ извършва съпоставка между размера на разхода, посочен в представените оферти и размера на определения референтен разход, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския му размер.

10. За разходите по т. 2 от Раздел 10 „Допустими разходи“ не се изисква представяне на оферти в случаите на кандидати, възложители по ЗОП, които са осъществили избора на изпълнител по реда на ЗОП. Допустимите разходи по т. 2 от Раздел 10 „Допустими разходи“ не може да надхвърлят стойностите по т. 3 от подраздел 11.1. Условия за допустимост на разходите, и избрана система за оценка на обоснованост на разходите.

11. закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие, че бенефициентът стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искането за междинно или окончателно плащане за същия актив.

11.2. Условия за недопустимост на разходите:

1. Закупуване или наем на земя и сгради;
2. Данък върху добавена стойност, с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидати, различни от лицата, освободени от данък съгласно чл. 3, ал. 5 от Закона за данък върху добавената стойност;
3. Оперативни разходи;
4. Банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви, застраховки;
5. Разходи за принос в натура;
6. Инвестиции, които представляват обикновена подмяна;
7. Разходи, свързани с плащания в брой;
8. Инвестиции в частта им, която надвишава определените референтни разходи и лимити, определени в настоящите Условия за кандидатстване;
9. Инвестиции, за които ДФЗ-РА или друг компетентен орган установи изкуствено създадени условия за получаване на безвъзмездната финансова помощ с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на интервенцията;
10. Неустойки за неизпълнение по договорите с избраните доставчици/изпълнители;
11. Натрупани лихви върху изплатени авансови плащания;
12. Разходи за изследвания за разработване на нови продукти, процеси и технологии;
13. Обезщетения за отчуждаване на имоти;

14. Инвестиции, за които се установи, че ще имат отрицателно въздействие върху околната среда;
15. Общи разходи, извършени преди 01.01.2023 г.;
16. Разходи, извършени преди подаването на заявлението за подпомагане от страна на кандидата, независимо дали всички свързани плащания са направени или не, с изключение на разходите по т. 2 от раздел 10 „Допустими разходи“;
17. Разходи за СМР, извършени преди посещението на място по чл. 12, ал. 4 от Наредба № 4 от 25.10.2024 г.;
18. Инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда;
19. Не са в съответствие с чл. 189, параграф 3, буква „е“ от Регламент (ЕС, Евратом) № 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, съгласно който разходите следва да са приемливи, обосновани и отговарят на принципа на добро финансово управление, по-специално от гледна точка на икономичността и ефикасността;
20. Всички други разходи, които не са определени като допустими съгласно Раздел 10 „Допустими разходи“.

12. Критерии за подбор:

1. Предварителна оценка на заявления за подпомагане се извършва, когато заявената финансова помощ по подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто бюджета по приема. Предварителната оценка се извършва по реда на чл. 11 от Наредба № 4 от 2024 г.
2. Критерии за подбор, по които ще бъдат класирани постъпилите заявления за подпомагане са:

№	Описание	Точки	
		да	не
1.	Превантивните дейности по проектното предложение се осъществяват на територия:	30	0
	над 50%, от която е класифицирана с висок риск от горски пожари, съгласно „Разпределение на общините на Република България според степента на риск от горски пожари“	30	0
	до 50%, от която е класифицирана с висок риск от горски пожари, съгласно „Разпределение на общините на Република България според степента на риск от горски пожари“	25	0
	класифицирана със среден риск от горски пожари, съгласно „Разпределение на общините на Република България според степента на риск от горски пожари“	20	0
2.	Заявлението за подпомагане ще предпазва от пожари или вредители и болести горски територии с площ:	30	0

	над 2 000,01 ха	30	0
	от 1 000,01 до 2 000,00 ха	20	0
	от 800,01 до 1 000,00 ха	10	0
3.	Заявлението за подпомагане е с:	30	0
	4 и повече вида противопожарни дейности, съгласно т.4 от Методиката за оценка на проектни предложения, заложиени по утвърден горскостопански план или програма;	30	0
	3 вида противопожарни дейности, съгласно т.4 от Методиката за оценка на проектни предложения, заложиени по утвърден горскостопански план или програма;	20	0
	2 вида противопожарни дейности, съгласно т.4 от Методиката за оценка на проектни предложения, заложиени по утвърден горскостопански план или програма;	10	0
4.	Превантивните дейности по заявлението за подпомагане нанасят най-малко щети към околната среда	10	0
	закупуване на комуникационно оборудване и средства за откриване и наблюдение на горски пожари, вредители и болести; закупуване на лабораторно и мониторингово оборудване за лесозащитните станции.	10	0
	създаване, подобряване и поддръжка на бариерни прегради; създаване, подобряване и поддръжка на лесокултурни прегради; създаване, подобряване и поддръжка на противопожарни просеки; създаване, подобряване и поддръжка на минерализовани ивици; създаване, подобряване и поддръжка на санитарни ивици; изграждане/подобряване на водоизточници за нуждите на опазването и защитата на горите от пожари;	6	0
	изграждане и подобряване на горски пътища.	3	0
Всичко точки:		100	0

Методика за оценка на проектните предложения

1. Съответствието с критериите за подбор на заявленията за подпомагане се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане, съобразно приложените към него документи.

2. Точките по критерий № 1 се определят според разпределението на общините по степени на риск от горски пожари (Приложение № 4).

3. Точките по критерий № 2 ще се определят на база размера на площта на горските територии в обхвата на дейностите за предпазване от пожари, обект на подпомагане по настоящите условия. Размерът на площта ще се оценява според обяснителната записка по т. 1 от Раздел 14.5 „Списък с документи, доказващи съответствие с критериите за подбор на проекти“; придружаваща заявленията за подпомагане. При предпазване от вредители и болести – според застрашената площ доказана с обяснителната записка по т. 2 от Раздел 14.5 „Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор“. Когато се кандидатства за два и повече вида дейности, площта се определя, като сума от площите, която всяка дейност предпазва. В случаите, когато тези дейности се изпълняват на една и съща територия, и обхвата им припокрива част/части от площта на тази територия ще се признава само общата площ, като комплекс от противопожарни дейности, която те покриват.

4. За противопожарни дейности по критерий № 3 се считат:

- 4.1. създаване, подобряване и поддръжка на бариерни прегради;
- 4.2. създаване, подобряване и поддръжка на лесокултурни прегради;
- 4.3. създаване, подобряване и поддръжка на противопожарни просеки;
- 4.4. създаване, подобряване и поддръжка на минерализовани ивици;
- 4.5. създаване, подобряване и поддръжка на санитарни ивици;
- 4.6. изграждане/подобряване на водоизточници за нуждите на опазването и защитата на горите от пожари;
- 4.7. закупуване на комуникационно оборудване и средства за откриване и наблюдение на горски пожари, вредители и болести;
- 4.8. изграждане и подобряване на горски пътища;
- 4.9. закупуване на лабораторно и мониторингово оборудване за лесозащитните станции.

5. При заявления за подпомагане със заявени точки по Критерий 4, включващи смесени дейности, се получават точките, които носи дейността с най-ниски точки.

6. В случай че изпълнението на условията по критериите е станало основание за класиране на кандидата пред други кандидати по реда на тези условия, той се задължава да поддържа съответствие с критериите в срока за мониторинг.

7. Подпомагат се заявления за подпомагане, които са получили **минимален брой от 23 точки** по критериите за подбор.

13. Приложим режим на минимални/държавни помощи

1. Съгласно чл. 145, параграф 1 от Регламент(ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделieto (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 347, 20.12.2013), членове 107, 108 и 109 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се прилагат по отношение на подпомагането, предоставяно съгласно същия регламент.

2. Подпомагането по процедурата ще се предоставя в съответствие с Регламент (ЕС) 2022/2472 на Комисията, от 14 декември 2022 година, относно деклариране на някои категории помощи в секторите на селското и горското стопанство и в селските райони

за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Съгласно чл. 41 и чл. 43 от Регламента помощта е определена като съвместима с вътрешния пазар по смисъла на чл. 107, параграф 3, буква „в“ от ДФЕС и е освободена от задължението за уведомяване по чл. 108, параграф 3 ако изпълнява условията, определени в параграфи 2-12 от настоящия член и в глава I.

3. Съгласно чл. 4 от Регламент (ЕС) 2022/2472 brutния еквивалент на безвъзмездна помощ за залесяване и създаване на гористи местности не може да надхвърля 7,5 млн. евро на проект. Този праг не може да се заобикаля чрез изкуствено разделяне на схемите или проектите за помощ.

4. При определяне размера на финансовата помощ се спазват разпоредбите на чл. 7 и 8 от Регламент (ЕС) 2022/2472, като се вземе предвид, че за начало на „жизнения цикъл“ на един проект/държавна помощ, като начален период на обследване за евентуално натрупване на държавни помощи следва да се вземе 2023 г., която е и началната за програмния период 2023-2027 г., а като край на „жизнения цикъл“ на дадена държавна помощ се счита края на програмния период 2023-2027 г., и по-конкретно до 31.12.2030 г. В случай, че мониторинговият период на даден проект надвишава този срок (31.12.2030 г.), то за край на „жизнения цикъл“ за конкретния проект следва да се счита края на мониторинговият му период.

14. Изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор/оценка:

14.1. Общи документи

1. Декларация при кандидатстване (Приложение № 2).
2. Декларация по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП *(по образец, утвърден от министъра на икономиката и индустрията)*, съгласно Приложение № 7.
3. Декларация за размера на получените държавни помощи независимо от тяхната форма и източник по образец съгласно Приложение № 8.
4. Решение на компетентния орган на юридическото лице за кандидатстване по реда на настоящите условия за кандидатстване *(изисква се в случай, че кандидатът не е община)*.
5. Решение на компетентния орган на съответната Лесозащитна станция за кандидатстване по реда на настоящите условия за кандидатстване *(изисква се в случай, че кандидатът е ЛЗС)*.
6. Документ за собственост на имота/ите, върху който ще се извършва инвестицията, ведно със скиците на поземлените имоти *(не се изисква за кандидати Държавни предприятия по чл. 163 от Закона за горите (ЗГ) и Учебно-опитни стопанства към Лесотехническия университет, управляващи държавни горски територии)*.
7. Влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от ЗООС и/или Закона за биологичното разнообразие, или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проект и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.), с който/което се одобрява осъществяването на инвестиционното предложение *(представя се в случаите, когато издаването на документа се изисква по ЗООС и/или по ЗВ)*.
8. Подписани количествено-стойностни сметки - за всички дейности.

9. Документация от възложената обществена поръчка за изпълнение на дейностите по заявлението, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, ведно с договора с избрания изпълнител с подробно описание на дейностите, сроковете и стойностите, предмет на договора (*изисква се в случай, че заявлението включва разходи по т. 6 от Раздел 10. „Допустими разходи“, извършени преди подаване на заявлението*).

10. Най-малко три съпоставими независими оферти, които имат най-малко следното минимално съдържание - наименование на офертата, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис на офертата, техническо предложение, ценово предложение в лева или евро с посочен ДДС. Допустимо е същите да се представят с електронен подпис (КЕП) на издателя. (*Не се изисква за разходите по т. 6 от Раздел 10. „Допустими разходи“*).

11. В случаите, когато оферентите са чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство.

12. Предварителни или окончателни договори за услуги и доставки – обект на инвестицията, включително с посочени марка, модел (*когато е приложимо*), техническа спецификация, цена в левове или евро с посочен ДДС и срок за изпълнение (*важи в случаите по т. 5 и 6 от подраздел 11.1. „Условия за допустимост на разходите“ от Раздел 11*). В случаите на инвестиции за СМР, пряко свързани с изпълнение на дейностите по заявлението за подпомагане към договорите се прилагат и количествено-стойностни сметки. (*изискват се за кандидати невъзложители по реда на ЗОП*).

13. Утвърден горскостопански план или програма (таксационни описания на имотите, върху които ще се извършва инвестицията, обяснителна записка, цветна горскостопанска карта с видовете собственост и цветна карта с легенда на проектираните противопожарни мероприятия и съществуващата противопожарна инфраструктура и съоръжения), включително и планът за дейностите по опазване на горските територии от пожари. На картите с видовете собственост и проектираните противопожарни мероприятия следва да бъде заштрихована частта от горските територии, които ще бъдат предпазени от предвидените по проекта дейности съгласно Раздел 8 „Допустими дейности“. Одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (*изисква се, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията*). Одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (*изисква се, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно Закона за устройство на територията*).

14. Подробни количествени сметки, заверени от правоспособно лице (*изисква се, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи*).

15. Влязло в сила Разрешение за строеж (*изисква се в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ*).

16. Становище на главния архитект с подробно описание на инвестиционното намерение, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж (*изисква се, в случай че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тях не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ*).

14.2. Специфични документи, подавани от общини:

1. Решение на общинския съвет за кандидатстване по реда на настоящите Условия за кандидатстване.

2. Решение на общинския съвет, че дейностите, включени в проектите, съответстват на приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината.

14.3. Специфични документи за местни поделения на вероизповеданията

1. Решение на компетентния орган на местното поделение на вероизповеданието за кандидатстване по реда на настоящите Условия за кандидатстване.

2. Удостоверение от съответния окръжен съд за вписване на местно поделение на вероизповеданието, регистрирано по чл. 20 от ЗВ. *(Представя се само от местни поделения на вероизповеданията по чл. 20 от ЗВ).*

3. Заповед, протокол за избор или решение, издадени или утвърдени от съответния компетентен орган, които да доказват легитимността на органа за управление.

4. Нотариално заверено изрично пълномощно за лицата, упълномощени да вземат решения по отношение на кандидата местно поделение на вероизповеданията.

14.4. Списък с придружаващи специфични документи по дейности

1. За дейностите по т. 1 от Раздел 8. „Допустими дейности“:

1.1. Списък на имотите с посочени идентификационни данни (отдел, подотдел, номер на поземления имот и площ в ха) и землище, които ще бъдат в обсега (горските територии, които ще се предпазват от пожари, собствени или стопанисвани от кандидата) на бариерни прегради, лесокултурни прегради, противопожарни просеки, минерализовани ивици и санитарни ивици, разписан от законния представител на кандидата.

2. За дейностите по т. 2 от Раздел 8. „Допустими дейности“:

2.1. Списък на имотите с посочени идентификационни данни (отдел, подотдел, номер на поземления имот и площ в ха) и землище, които ще бъдат в обсега (горските територии, които ще се предпазват от пожари, собствени или стопанисвани от кандидата) на водоизточника, разписан от законния представител на кандидата.

3. За дейностите по т. 3 от Раздел 8. „Допустими дейности“:

3.1. Списък на имотите с посочени идентификационни данни (отдел и подотдел) и землище, които ще бъдат в обсега (горските територии, които ще се предпазват от пожари, собствени или стопанисвани от кандидата) на комуникационното оборудване или средства за наблюдение на горски пожари, разписан от законния представител на кандидата.

3.2. Обосновка за необходимостта и функционалността на предвиденото за закупуване комуникационно оборудване или средства за наблюдение на горски пожари, включваща детайлна информация за начина, по който ще се използва.

4. За дейностите по т. 4 от Раздел 8. „Допустими дейности“:

4.1. Описание на противопожарната инфраструктура и водоизточниците, които ще обслужва горския път, съгласно картата на противопожарните мероприятия.

4.2. Списък на имотите с посочени идентификационни данни (отдел, подотдел, номер на поземления имот и площ в ха) и землище, които ще бъдат в обсега (горските територии, които ще се предпазват от пожари, собствени или стопанисвани от кандидата) на горския път, разписан от законния представител на кандидата.

5. За дейностите по т. 5 от Раздел 8. „Допустими дейности“:

5.1. Обосновка за необходимостта и функционалността на предвиденото за закупуване оборудване.

14.5. Списък с документи, доказващи съответствие с критериите за подбор на проекти:

1. Обяснителна записка, изготвена и заверена от правоспособно лице, регистрирано в публичните регистри по чл. 241 от Закона за горите (ЗГ) за дейностите по инвентаризация на горските територии и изработване на планове и програми за управление и развитие на горските територии, в която да е описан размера на горската площ, която всяка от противопожарните дейности предпазва самостоятелно и като комплекс от противопожарни дейности за които се кандидатства за подпомагане. *(Представя се когато в заявлението за подпомагане се кандидатства за дейности по т. 1, 2, 3 и 4 от Раздел 8. „Допустими дейности“ и е задължителна, в случай че са заявени точки по критерий за подбор № 2 от Раздел 12. „Критерии за подбор“).*

2. Обяснителна записка изготвена и заверена от ЛЗС, която да доказва размера на застрашените от вредители и болести горски площи. *(Представя се когато в заявлението за подпомагане се кандидатства за дейности по т. 5 от Раздел 8. „Допустими дейности“ и е задължителна, в случай че са заявени точки по критерий за подбор № 2 от Раздел 12. „Критерии за подбор“).*

15. Подготовка и подаване на заявления за подпомагане:

1. Кандидатстването се извършва единствено чрез електронно подадено заявление за подпомагане в СЕУ в срока на приема, посочен в заповедта за утвърждаване на насоките за кандидатстване. Редът за подаване на заявления е определен в Наредба № 105 от 22.08.2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол.

2. Подаването на заявлението за подпомагане, както и всички документи към него се удостоверява с КЕП на кандидата чрез СЕУ. Кандидатът подписва заявлението за подпомагане с валиден КЕП към дата на кандидатстване с титуляр представляващия кандидата, като автор на подписа в този случай следва да е представляващия кандидата.

3. Когато заявлението за подпомагане ще се подава от упълномощено лице, представляващия кандидата може да извърши упълномощаване директно в СЕУ чрез индивидуалния си профил, където определя обхвата на правата и потвърждава упълномощаването с КЕП, съгласно чл. 48, ал. 2 и 3 от Наредба № 105 от 2006 г.

4. Кандидатите могат да подават само едно заявление за подпомагане в рамките на срока за подаване на заявления за подпомагане. В случай, че един и същи кандидат е подал повече от едно заявление за подпомагане, ДФ „Земеделие“ ще разглежда само последното постъпило заявление за подпомагане, а предходните се считат за оттеглени.

5. Документите се прилагат към заявлението за подпомагане във формат „pdf“, „jpg“, „doc/docx“, „xls/xlsx“, „rar“ или „zip“. Оригиналите на документите се съхраняват от кандидата и се представят при поискване.

6. Документите, приложени към заявлението за подпомагане, се представят на български език. Когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс – да бъде легализиран или с апостил. Когато държавата, от която произхожда документът, е страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана със закон, приет от 38-ото НС (ДВ, бр. 47 от 2000 г.), и има договор за правна помощ с Република България, освобождаващ документите от легализация, документът трябва да е представен съгласно режима на двустранния договор.

7. Заявленията за подпомагане по настоящата процедура се подават изцяло по електронен път чрез СЕУ на следния интернет адрес: <https://seu.dfz.bg>.

8. Редът за предоставяне на безвъзмездната финансова помощ е регламентиран в Наредба № 4 от 2024 г.

16. Приложения към условията за кандидатстване:

1. Приложение № 1 Разяснения за попълване на заявление за подпомагане в СЕУ
2. Приложение № 2 Декларация при кандидатстване
3. Приложение № 3 Списък с лабораторно и друго специализирано оборудване
4. Приложение № 4 Разпределение на общините на Република България според степента на риск от горски пожари
5. Приложение № 5 Обхват на дейност на ЛЗС по общини
6. Приложение № 6 „Списък с наименованията на активите и дейностите, за които са определени референтни цени“
7. Приложение № 7 Декларация съгласно по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП
8. Приложение № 8 Декларация за размера на получените държавни помощи
9. Приложение № 9 Списък на заповедите на областните управители за обявяване на пожароопасен сезон за последните три години (2022, 2023 и 2024)